

Hoofdstuk 9: Heeft de Here dit werkelijk gezegd?

Door teksten uit de evangeliën achter elkaar te plaatsen, zoals in het vorige hoofdstuk is gedaan, lijkt er een ijzersterk Bijbels bewijs te zijn geleverd voor de stelling dat de Here Zijn discipelen beloofde dat Zijn “wederkomst” binnen enkele tientallen jaren zou plaatsvinden. Maar... is dat bewijs steekhoudend?

Niet klaar met jullie opdracht

Toen de Here Zijn discipelen erop uitstuurde, zei Hij: “Jullie zullen met de steden van Israël geenszins zijn klaargekomen, voordat de Zoon des mensen komt” (Matth. 10:23). Ze moesten prediken dat het koninkrijk der hemelen nabij was gekomen (Matth. 10:7) en die boodschap kracht bijzetten door zieken te genezen, doden op te wekken, melaatsen te reinigen en demonen uit te drijven (Matth. 10:8). De conclusie lijkt duidelijk: De Zoon des mensen zou komen in heerlijkheid om ieder te vergelden naar zijn doen (Matth. 16:27), nog vóórdat de discipelen hun zendingswerk hadden volbracht. Maar... is die conclusie wel gerechtvaardigd?

Toen de Heiland Zijn discipelen uitzond (aanvankelijk twaalf, en later nogmaals zeventig of tweeënzeventig, Luk. 10:1) zei Hij: “Gaat niet heen op een weg van [de] volken en gaat geen stad van de Samaritanen binnen; maar gaat veeleer naar de verloren schapen van het huis Israëls” (Matth. 10:5-6). Omdat Hij hun opdracht gaf om niet naar de volken te gaan, zei Hij tegen hen: ‘Je zult de steden van Israël niet zijn rondgekomen voordat de Zoon des mensen komt’. De Here zei ook, dat Zijn discipelen geen geld, geen reiszak, geen extra kleren, geen sandalen en geen staf mochten meenemen (Matth. 10:9-10, Luk. 10:4). Israëlieten die hun boodschap ter harte namen, zouden hen onderhouden en hen van alle noodzakelijke dingen voorzien (Luk. 10:7,9).

Uit het verslag van de evangeliëschrijvers blijkt dat deze opdracht geldig was voor een beperkte missie en gedurende een beperkte tijd⁵². Later zou de Here Zijn discipelen namelijk vragen: “Toen Ik u uitzond zonder beurs en reiszak en sandalen, heeft u soms iets ontbroken?”. Waarop zij antwoordden: “Niets”, en de Here tegen hen zei: “Maar nú, laat hij die een beurs heeft, die nemen, evenzo ook een reiszak” (Luk. 22:35-36). Hij zond Zijn apostelen bij deze gelegenheid *opnieuw* uit, en gaf hun een *nieuwe* opdracht.

⁵² Hoewel de vermaningen die de Here in vers 16-42 tot Zijn leerlingen richtte, ook van toepassing zijn op de latere zendingsarbeid van de apostelen, en op de getuigen van de Messias in de periode die aan Zijn komst als Rechter voorafgaat (vergelijk Matth. 10:40-42 met Matth. 25:31-46).

De situatie in Israël was veranderd. De discipelen konden niet langer op ondersteuning rekenen.

En toen de Here was opgestaan uit de doden, gaf Hij Zijn leerlingen voor de derde maal een zendingsbevel. Terwijl Hij aanvankelijk had gezegd dat ze niet naar de volken en ook niet naar de Samaritanen mochten gaan (Matth. 10:5-6) zei Hij nu: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan heen, maakt alle volken tot discipelen..." (Matth. 28:18-19). In deze laatste opdracht sprak Hij niet, zoals in de eerste, over "de steden van Israël". Het werkgebied van de discipelen werd enorm uitgebreid.

Aangezien de Here *binnen het kader van een beperkte en voorlopige opdracht* ("Ga alleen naar Israël, niet naar de volken...") opmerkte: "Jullie zullen de steden van Israël niet zijn rondgekomen voordat de Zoon des mensen komt", ligt het niet erg voor de hand om dit "komen van Hem" op te vatten als een aanduiding van de "wederkomst". In het Lukasevangelie lezen we dat de Here Zijn discipelen uitzond "naar elke stad en plaats *waar Hijzelf zou komen*" (Luk. 10:1). Bij het "komen" van de Mensenzoon (Matth. 10:23) mogen we dus denken aan het feit dat Jezus zich binnen afzienbare tijd weer bij Zijn leerlingen zou voegen. De Koning van het rijk dat de discipelen hadden aangekondigd zou er spoedig zijn (Luk. 10:17-20).

Mij zien komen in Mijn rijk

Op drie plaatsen in de evangeliën wordt vermeld dat de Here tegen Zijn discipelen zei, dat sommigen van hen niet zouden sterven voordat ze iets geweldigs hadden gezien. Volgens Mattheüs zouden zij "de Zoon des mensen zien komen in Zijn koninkrijk" (Matth. 16:28). Volgens Markus zouden ze zien, "dat het koninkrijk van God was gekomen met kracht" (Mar. 9:1) en volgens Lukas zouden ze "het koninkrijk van God zien" (Luk. 9:27).

Omdat de Here Zijn leerlingen op het hart had gebonden dat ze Hem in een situatie van vervolging trouw moesten blijven en daaraan had toegevoegd: "De Zoon des mensen staat te komen in de heerlijkheid van de Vader met Zijn engelen, en dan zal Hij ieder vergelden naar zijn doen" (Matth. 16:27, vgl. Mar. 8:38, Luk. 9:26) ligt de conclusie voor de hand, dat met "het komen van de Zoon des mensen in Zijn koninkrijk" (Matth. 16:28, vgl. Mar. 9:1, Luk. 9:27) de komst van de Messias als Rechter is bedoeld.

Maar... sprak de Here in beide gevallen over dezelfde komst? Er zijn redenen om dit te betwijfelen:

1. Indien de Here in Matth. 16:28, Mar. 9:1 en Luk. 9:27 doelde op Zijn komst als Rechter, dan zouden de discipelen niet alleen Hém in Zijn rijk hebben zien komen,

maar ook zélf zijn gekroond. Ze zouden dan zijn bekleed met onvergankelijkheid (vgl. 1 Kor. 15:50) en over de twaalf stammen van Israël zijn gaan regeren (Matth. 19:28). Die roeping van de discipelen wordt in Matth. 16, Mar.9 en Luk. 9 echter niet vermeld. Sommige van hen zouden de Messias in Zijn rijk zien komen. Méér zouden ze niet zien – althans, daarover zei de Here niets.

2. De Heiland zei: “Sommigen van hen die hier staan, zullen de dood geenszins smaken, voordat ze de Zoon des mensen hebben zien komen in Zijn koninkrijk” (Matth. 16:28). Dat wekt de indruk, dat die discipelen de dood uiteindelijk wel zouden “smaken” maar pas nádat ze hun Meester in Zijn rijk hadden zien komen. Daaruit blijkt, dat de Here niet sprak over de “wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid” (Mat. 19:28). Indien Hij over die “wedergeboorte” had gesproken, zouden Zijn discipelen immers onsterfelijk zijn geworden (Matth. 19:28, vgl. 1 Kor. 15:50).

3. In alle evangeliën wordt de belofte dat sommige discipelen de Zoon des mensen in Zijn rijk zouden zien komen gevolgd door de geschiedenis van de verheerlijking op de berg (Matth. 17:1-13, Mar. 9:2-13, Luk. 9:28-36). Blijkbaar is er verband tussen de belofte van de Here en wat er op die berg plaatsvond. Drie discipelen zagen daar hoe de gedaante van de Here werd veranderd: Zijn gezicht straalde als de zon en Zijn kleren werden wit als het licht. Mozes en Elia verschenen en spraken met Hem. Een lichtende wolk (beeld van de heerlijkheid des HEREN) overschaduwde de wetgever, de profeet en de Messias en uit die wolk klonk er een stem die zei: “Deze is mijn geliefde Zoon, in Wie ik welbehagen gevonden heb, hoort Hem” (vgl. Psa. 2). Op de berg hebben Petrus, Jakobus en Johannes hun Meester in Zijn rijk zien komen. Hij werd ontvangen door Zijn Vader die Hem bekleedde met heerlijkheid. Uit de tweede brief van Petrus blijkt dat deze interpretatie van de belofte in de evangeliën juist is. Want de apostel schrijft: “Niet als navolgers van vernuftig verzonnen fabels hebben wij u de kracht en de komst van onze Heer Jezus Christus bekend gemaakt, maar als ooggetuigen van Zijn majesteit. Want Hij ontving van God [de] Vader eer en heerlijkheid, toen van de luisterrijke heerlijkheid zo’n stem tot Hem kwam: ‘Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden’. En wij hoorden deze stem uit [de] hemel komen toen wij met Hem op de heilige berg waren” (2 Petr. 1:16-18).

4. Volgens de Bijbel kwam de Here in Zijn rijk door op te staan uit de doden en door op te varen naar Zijn Vader. Na Zijn opstanding zei Hij immers tegen Zijn discipelen: “Mij is gegeven *alle macht* in hemel en op aarde” (Matth. 28:18). En de apostel Petrus zei: “Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand van God is verhoogd en de belofte van de Heilige Geest heeft ontvangen van de Vader, heeft Hij dit uitgestort wat u ziet en hoort.... Laat het hele huis van Israël dan zeker weten, dat God *Hem zowel tot Heer als tot Christus heeft gemaakt*, deze

Jezus die u hebt gekruisigd” (Hand. 2:32-36). De Messias is “geworden uit het geslacht van David naar het vlees”, maar is “verklaard als Gods Zoon in *kracht* naar [de] Geest van [de] heiligheid, door dodenopstanding” (Rom. 1:3-4). Na Zijn opstanding en hemelvaart kwam het rijk van God met kracht, door de uitstorting van de heilige Geest. Bij die gelegenheid werden Zijn volgelingen bekleed met “kracht uit [de] hoogte” (Luk. 24:49, Hand. 1:8).

5. Van het feit dat de Here was opgestaan uit de doden, waren meer dan 500 discipelen getuige (1 Kor. 15:6). Bij de hemelvaart van de Here Jezus waren ook minstens elf discipelen aanwezig die in Hand. 1:13 bij name worden genoemd. Zij hebben Hem opgenomen zien worden, tot een wolk Hem aan hun oog onttrok. De belofte dat “sommigen van hen die hier staan, [de] dood geenszins zullen smaken voordat zij hebben gezien dat het koninkrijk van God is gekomen met kracht” is dus letterlijk vervuld. Maar Judas heeft de Here *niet* in Zijn rijk zien komen. Hij was niet aanwezig op de berg van de verheerlijking, en toen de Here door het Sanhedrin ter dood werd veroordeeld, pleegde hij zelfmoord door zich op te hangen (Matth. 27:5). Judas “smaakte de dood” vóórdat de Here in Zijn rijk gekomen was.

Kijken jullie uit

In Zijn rede op de Olijfberg gebruikte de Here consequent het persoonlijk voornaamwoord “u” (of: “jullie”). Volgens vele christenen blijkt hieruit, dat de apostelen alles zouden meemaken wat Hij in Zijn rede aankondigde. Ze zouden niet alleen het “begin der weeën” (Matth. 24:8) ervaren, maar ook de Messias zien komen op de wolken van de hemel (Matth. 24:30-31).

Indien iemand op 31 december tegen ons zegt, dat wij moeten oppassen voor het vuurwerk, dan begrijpen we heel goed dat die waarschuwing óns geldt en niet ons nageslacht in de verre toekomst. Zo zouden wij, als we op de Olijfberg waren geweest, ook hebben begrepen dat *wijzelf* de gruwel der verwoesting op de heilige plaats zouden zien staan en de Zoon des mensen zouden zien komen op de wolken van de hemel. Aldus deze christenen. Hun redenering klinkt overtuigend, maar net als elke andere redenering moet hij worden getoetst aan de Bijbel.

De discipelen die op de Olijfberg met de Here spraken, luisterden met Joodse oren die op elke sabbat waren blootgesteld aan “de wet en de profeten”. In het Oude Testament worden de woorden “wij” en “u” dikwijls op een inclusieve manier gebruikt. “U” betekent dan niet: “jullie persoonlijk”, maar: “jullie groep”, “jullie volk” of jullie nageslacht”. Wanneer een persoonlijk voornaamwoord betrekking heeft op de aanwezigen maar niet op anderen, dan wordt dit in de Bijbel duidelijk aangegeven. De

Here Jezus zei in zo'n geval bij voorbeeld: "Sommigen van hen die hier staan zullen dit of dat zien" (vgl. Matth. 16:28). Misverstand werd daardoor uitgesloten.

Toen Mozes kort voor zijn dood het volk Israël toesprak zei hij:

"Het zal gebeuren, wanneer al deze dingen, de zegen en de vervloeking, die ik u voorgehouden heb, over u komen, dat u het weer ter harte zult nemen onder alle volken waarheen de HEERE, uw God, u verdreven heeft. En u zult zich bekeren tot de HEERE, uw God.... Dan zal de HEERE, uw God, een omkeer brengen in uw gevangenschap.... Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken waarheen de HEERE, uw God, u verspreid had... en de HEERE, uw God, zal u naar het land brengen... (Deut. 30:1-5, HSV)

Wanneer Mozes opmerkt: "de zegen en de vervloeking die ik u voorgehouden heb", dan betekent "u": "u, die hier aanwezig bent". Maar in de rest van zijn toespraak betekent het: "jullie, Israëlieten". Tussen het eerste en het latere "u" gaapten er vele honderden jaren. De Israëlieten die zich bij Mozes bevonden waren niet dezelfde personen als later in ballingschap zouden gaan of uit de ballingschap zouden terugkeren. Ook in de Psalmen heeft het woord "u" dikwijls zo'n ruime betekenis.

Qua stijl is er veel overeenkomst tussen de rede van de Here op de Olijfberg en de toespraak van Mozes uit Deut. 30. "U" betekent blijkbaar: "jullie, discipelen", net zoals het "u" van Mozes "jullie, Israëlieten" kon betekenen. Bepaalde discipelen van Mij zullen meemaken wat Ik aankondig. Het woord "u" kan betekenen: "u die hier aanwezig bent", maar die betekenis heeft het woord in de Bijbel beslist niet altijd.

Bij een eerdere gelegenheid zei de Here tegen de Schriftgeleerden en farizeeën: "Zacharia, de zoon van Berachia, die *u* hebt vermoord tussen het tempelhuis en het altaar" (Matth. 23:35). "U" betekent daar niet: "jullie persoonlijk", want deze "zoon van Berachia" was door koning Joas omgebracht. Dit misdrijf was een gebeurtenis uit het verre verleden (2 Kron. 24:20-21). In Matth. 23:35 betekent "u": jullie soort mensen, leiders die zich tegen God verzetten.

Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan

In Zijn rede op de Olijfberg zei de Here Jezus tegen Zijn discipelen: "Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat al deze dingen zijn gebeurd" (Matth. 24:34, Mar. 13:30, Luk. 21:32). Die plechtige verzekering kan zijn bedoeld als een tijdsaanduiding. Het zou dan betekenen: "Binnen één mensenleven kom Ik terug, in jullie generatie". Aangezien de discipelen hadden gevraagd: "Wanneer zullen deze dingen zijn?" (Matth. 24:3) is vers 34 mogelijk het antwoord op hun vraag. Het Griekse woord *genea*, dat als "geslacht" is weergegeven, is in de evangeliën soms de

aanduiding van een generatie (Matth. 1:17; Luk. 1:48,50). In het Oude Testament heeft het woord “geslacht” die betekenis soms ook (Num. 32:13, Deut. 2:14).

De uitdrukking “**dit** geslacht” wekt echter de indruk dat de Here al eerder over zo’n geslacht had gesproken. En dat was ook zo: Hij had kort tevoren een “wee” uitgesproken over de Schriftgeleerden en farizeeën, de “blinde leidlieden van Israël” (Matth. 23:23-24) en daarbij aangekondigd dat “al het rechtvaardige bloed over hen zou komen dat op de aarde was vergoten” (Matth. 23:35). Dat alles zou over “dit geslacht” komen (Matth. 23:36).

Toen de Here kort daarna tegen Zijn discipelen zei: “Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan”, sloeg dit vermoedelijk terug op het geslacht dat Hij zojuist had genoemd: de leiders van Israël die zich hadden verzet tegen Gods profeten (Matth. 23:29-35), de machthebbers die de Heilige Geest hadden weerstaan en die uiteindelijk zelfs de Messias kruisigden (Hand. 7:51-53).

Met de uitdrukking “dit geslacht” bedoelde de Here Jezus steevast: Zijn ongelovige volksgenoten, “de hardnekkigen en onbesnedenen van harten en van oren” (Hand. 7:51). Het waren de mensen die noch naar Hem noch naar Johannes de dooper wilden luisteren (Matth. 11:16-19, Luk. 7:31-35). Het was het “boos en overspelig geslacht” dat een teken verlangde (Matth. 12:38-42, Mar. 8:11-13, Luk. 11:29-32) terwijl er in hun midden wonderbaarlijke krachten waren geschied (Matth. 11:20-24, Luk. 10:13-15). Het laatste van dat “boos geslacht” zou erger zijn dan het eerste (Matth. 12:43-45, Luk. 11:24-26). De HERE zou zich voor hen verbergen (Deut. 32:20) en de Zoon des mensen zou niet veel langer bij hen zijn (Matth. 17:17, Mar. 9:19, Luk. 9:41). Door “dit geslacht” zou Hij moeten lijden en uiteindelijk worden verworpen (Luk. 17:25). Dit “overspelige en zondige geslacht” zou Zijn leerlingen vervolgen, zodat sommigen zich voor Zijn woorden zouden gaan schamen (Mar. 8:38). Het was het “geslacht” dat de profeten had gedood, en waarover “al het rechtvaardige bloed” zou komen (Matth. 23:36, Luk. 11:50-51).

Met de uitdrukking “dit geslacht” bedoelde de Here: “de mensen die zich tegen Gods woord verzetten en die Gods boodschappers monddood willen maken”. Het was een grotere groep dan de toen levende generatie. Zijn tijdgenoten hadden Abel en Zacharia niet gedood, maar ze stonden wel in de lijn van die moordenaars van de profeten (Matth. 23:29-36).

In het Oude Testament wordt de uitdrukking “dit geslacht” (of: “een ongelovig en verdraaid geslacht”) dikwijls gebruikt als aanduiding van mensen die Gods woord hebben vernomen maar die desondanks hardnekkig en onboetvaardig blijven:

“Verderfelijk hebben tegen Hem gehandeld, die Zijn zonen niet zijn, maar een schandvlek, *een verkeerd en vals geslacht*” (Deut. 32:5)

“Hij zeide: Ik wil Mijn aangezicht voor hen verbergen en zien, wat hun einde wezen zal, want zij zijn *een verkeerd geslacht*” (Deut. 32:20)

“Gij, HERE, zult [Uw woorden] gestand doen, ons altoos beschermen tegen *dit geslacht*; de goddelozen draven rond, terwijl snoodheid bij de mensenkinderen het hoofd opsteekt” (Psa. 12:8-9).

“Hij richtte een getuigenis op in Jakob... opdat die hun vertrouwen op God zouden stellen, en Gods werken niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren; en niet worden gelijk hun vaderen, *een weerbarstig en weerspannig geslacht*, een geslacht, onstandvastig van hart, en welks geest niet trouw was jegens God” (Psa. 78:5,7-8).

Toen de Here uitriep: “O ongelovig en verdraaid geslacht” (Matth. 17:17, Luk. 9:41), citeerde Hij Deuteronomium 32:5. En ook de apostel Paulus duidde de inwoners van de stad Filippi aan als “een krom en verdraaid geslacht” (Fil. 2:15).

Mattheüs 24:34 is vertaald als: “Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan *voordat* al deze dingen zijn gebeurd”, maar die weergave is aanvechtbaar. Het Griekse woord *heoos*, dat met “voordat” is vertaald, is in de meeste Bijbelteksten als “tot” of “totdat” weergegeven (zie b.v. Matth. 1:17,25; 2:9,13,15; 5:18; 10:11; 11:12,13,23;12:20; 13:33; 14:22; 18:21,22,30,34; 20:8; 22:26,44; 23:35,39; 24:21,27,31). De vertaling van Matth. 24:34 had dus ook kunnen luiden: “Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan *totdat* al deze dingen zijn gebeurd”. De plechtige verzekering van de Here was misschien niet bedoeld om informatie te verschaffen over het tijdstip van Zijn wederkomst, maar om Zijn discipelen te wapenen. Ze zouden vervolging en verdrukking moeten verdragen tot alle dingen die Hij had genoemd hadden plaatsgevonden. Tot aan de voleinding van de eeuw zou het onkruid samen met de tarwe opgroeien. Pas bij Zijn wederkomst zouden de tegenstanders uit Zijn rijk worden verwijderd (Matth. 13:36-43) en de uitverkorenen worden bijeen verzameld (Matth. 24:31).

Aan het plechtige woord van de Here Jezus ging vooraf: “Wanneer u al deze dingen zult zien, weet dan dat het nabij is, voor de deur” (Matth. 24:33). Meteen daarop liet de Heiland volgen: “Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbij gaan voordat al deze dingen zijn gebeurd”. Hij kan dus ook hebben bedoeld: de generatie die de gruwel der verwoesting in de heilige plaats ziet staan (Matth. 24:15), en die allerlei schrikwekkende hemelverschijnselen waarneemt (Matth. 24:29) zal ook de voleinding van de eeuw meemaken. Het geslacht dat het “begin van het einde” ziet zal ook het einde zelf zien. Wanneer de genoemde tekenen zich voordoen, zullen de gebeurtenissen elkaar snel opvolgen. De generatie die *deze* tekenen ziet, zal ook de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel.

De gedachte dat: “Dit geslacht zal niet voorbijgaan” betekent: “Binnen één generatie” is niet vanzelfsprekend. Als die gedachte juist zou zijn, zou de Here eerst hebben

gezegd: “Binnen 40 jaar kom Ik terug”, om er meteen op te laten volgen: “Van die dag en dat uur echter weet niemand, ook Ik niet” (Matth. 24:36, Mar. 13:32). Het eerste zou volstrekt in strijd zijn met het tweede. Ook antwoordde de Here, toen de discipelen Hem vroegen of Hij “in hun tijd” zou terugkomen en het koninkrijk voor Israël zou herstellen (Hand. 1:7, vgl. Matth. 19:28, Luk. 1:32-33, 1:68-75, 22:30, 24:21): “Het komt u niet toe tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld”. Hij zei **niet**: “Ik kom nog in jullie generatie terug”.

Bovendien is de uitleg dat “dit geslacht” een tijdsaanduiding zou zijn, niet in overeenstemming met het woordgebruik in de overige Schriften. In andere Bijbelteksten betekent de uitdrukking “dit geslacht”: de afstammingslijn van mensen die zich tegen God verzetten en die de profeten van God het zwijgen willen opleggen. Hardnekkige tegenstand tegen God en Zijn woord zal er blijven totdat alles dat de Here heeft aangekondigd is geschied. Zulke tegenstand is er ook vandaag nog. Er zal pas een eind aan komen wanneer de Messias verschijnt en Zijn vijanden onder Zijn voeten legt. Dan zal de aarde vol worden van de kennis van de HERE, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken (Jes. 11:9).

Zien komen op de wolken

Tegen de hogepriester Kajafas, die als voorzitter van het Sanhedrin optrad, zei de Here:

“Van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan [de] rechterhand van de kracht en zien komen op de wolken van de hemel” (Matth. 26:64)

Daaruit blijkt, zeggen sommige christenen, dat de leden van het Sanhedrin Zijn wederkomst nog zouden meemaken. Maar is die gevolgtrekking wel juist? De Here zei niet, dat Hij “binnen één generatie” of “over veertig jaar” zou terugkomen, maar “van nu aan”. Indien de Gevangene tegen Zijn rechters had gezegd: “Sommigen van jullie zullen Mij zien komen op de wolken”, dan zou de conclusie gerechtvaardigd zijn geweest. Maar... zo luidde Zijn antwoord niet!

“Van nu aan zullen jullie de Zoon des mensen... zien zitten... en zien komen” is voor westerse oren een merkwaardige zin. Hoe kan iemand nu tegelijk zitten en komen? En wat betekent “van nu aan” in dit verband? Het Sanhedrin heeft toch niet gezien dat de Zoon ging zitten aan Gods rechterhand? “Niemand heeft ooit God gezien” (Joh. 1:18, 1 Joh. 4:12). Hij bewoont een ontoegankelijk licht en geen mens *kan* Hem zien (Kol. 1:15, 1 Tim. 6:16). Hoe heeft het Sanhedrin dan “de rechterhand van de kracht” kunnen waarnemen?

Wie het antwoord van de Here wil begrijpen moet niet luisteren met westerse maar met Joodse oren. Dan valt er uit Zijn antwoord het volgende af te leiden:

a. Uit de tijdsaanduiding (“van nu aan”) en uit “zien zitten aan de rechterhand van de kracht” blijkt, dat de Here niet sprak over een zien met de normale ogen. Wie zich op aarde bevindt kan immers niet in de hemel kijken.

b. De Here sprak over zichzelf in de derde persoon. Hij zei niet: “Van nu aan zullen jullie *Mij* zien zitten”, maar Hij zei: “Van nu aan zullen jullie de *Zoon des mensen* zien zitten”. Door die woordkeus gaf Hij aan dat een bekende profetie over een Mensenzoon op dát moment in vervulling zou gaan.

Een Mensenzoon die zou zitten aan Gods rechterhand en die zou komen op de wolken van de hemel kenden de farizeeën en de Schriftgeleerden maar al te goed. Koning David had immers eens gedicht:

“Aldus luidt het woord des HEREN tot mijn Here: *Zet u aan Mijn rechterhand....*” (Psa. 110:1)

En in het boek Daniël staat geschreven:

“Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, *met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een Mensenzoon*; Hij begaf zich tot de Oude van dagen en men leidde Hem voor Deze; en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht” (Dan. 7:13-14)

“Door wat jullie nu doen”, zei de Here Jezus, “door Mij ter dood te veroordelen, zullen Psalm 110 en Daniël 7 in vervulling gaan. Van nu aan zullen jullie Davids Heer [de Messias] aan Gods rechterhand zien zitten en de Mensenzoon zien komen op de wolken van de hemel. De mens waarover David en Daniël hebben gesproken was daar nog niet, maar van nu af aan zal Hij er zijn”.

Mattheüs 26:64 is geen uitspraak over de toekomst, maar een uitspraak over het heden. Toen het Sanhedrin het doodvonnis uitsprak over “Jezus, de Nazarener” gingen de oudtestamentische profetieën over de Zoon des mensen in vervulling.

Conclusie

Christenen die verkondigen dat de “wederkomst” al in het jaar 70 heeft plaatsgevonden en dat alle profetieën aangaande die komst toen zijn vervuld, gaan van de onbewezen veronderstelling uit dat er in de Bijbel slechts van een enkel “komen” van Christus sprake is. Maar uit de evangeliën blijkt dat de Messias op meerdere manieren zou komen:

1. Hij zou in bepaalde steden en plaatsen van het Joodse land komen (Luk. 10:1), en zich uiteindelijk weer voegen bij de discipelen die Hij had uitgezonden (Matth.10:23, Luk. 10:17-20).

2. Sommige discipelen zouden Hem “zien komen in Zijn koninkrijk” (Matth. 16:28). Ze zouden “zien, dat het koninkrijk van God was gekomen met kracht” (Mar. 9:1), of: “het koninkrijk van God zien” (Luk. 9:27). Deze belofte werd aanvankelijk vervuld op de berg van de verheerlijking. Toen zagen drie discipelen dat de Zoon van God werd bekleed met onvergankelijke heerlijkheid. Ze werd definitief vervuld bij de opstanding en hemelvaart van Christus. Van die laatste gebeurtenis waren elf van de twaalf discipelen getuige.

3. Toen de Here tegen het Sanhedrin zei, dat ze Hem “van nu aan zouden zien zitten aan Gods rechterhand en zouden zien komen op de wolken” (Matth. 26:64), bedoelde Hij dat deze aardse rechters, door Hem ter dood te veroordelen, Psalm 110 en Daniël 7 in vervulling zouden doen gaan.

4. Over de Man die na hem zou komen en die “sterker was dan hij” zei Johannes de doper: “Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer door en door zuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, maar het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden” (Matth. 3:12, Luk. 3:17). Deze voorzegging had betrekking op de nabije toekomst, want Johannes zei: “De bijl ligt al aan de wortel van de bomen; elke boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in vuur geworpen” (Matth. 3:10, Luk. 3:9). Het “bijeengbrengen van de tarwe in de schuur” vond plaats doordat de discipelen Israël opriepen tot bekering (Mat. 9:37-38, Luk. 10:1-20, Joh. 4:34-38, Hand. 2:40-41,47). En het “kaf” werd verbrand toen Jeruzalem “met de grond gelijk werd gemaakt met haar kinderen in haar” (Luk. 19:41-44). De komst van de Messias veroorzaakte een scheiding binnen het volk Israël. Kaf en koren werden gescheiden.

5. In de evangeliën wordt tenslotte nog gesproken over een komst van Christus waarbij Hij niet Zijn eigen volk, maar *alle* volken zal oordelen, en de mensheid gevonnist zal worden op grond van haar houding tegenover Zijn “broeders” (Matth. 25:31-46).